

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS PYYNTILUVALLA SALLITTAVAS-
TA EUROOPANMAJAVAN METSÄSTYKSESTÄ METSÄSTYSVUONNA 2016–2017****Pääasiallinen sisältö**

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäisiin metsästysvuotta 2016–2017 koskeva suurin sallittu saalismäärä euroopanmajavan pyyntilupien nojalla sallittavaan metsästykseseen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus rajoittaa Suomen riistakeskuksen toimivaltaa, joten se ei voi poiketa näistä määristä tai myöntää pyyntilupia asetuksissa mainitun alueen ulkopuolelle. Suurin sallittu saalismäärä ei ole määrä, joka tulisi saavuttaa, vaan se asettaa Suomen riistakeskuksen lupaharkinnalle euroopanmajavien määrää koskevan rajoituksen.

Euroopanmajava kuuluu luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY, jäljempänä luontodirektiivi, liitteen V lajeihin. Luontodirektiivin 14 artiklassa säädetään liitteessä V olevista lajeista, jotka eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi sallii liitteen V lajien metsästyksen.

Asetuksella sallittaisiin enintään 275 euroopanmajavan metsästys Satakunnan maakunnan alueella, Pirkanmaan maakuntaan kuuluvien Kihniön, Parkanon, Ikaalisten, Hämeenkyrön ja Sastamalan kuntien alueella, Etelä-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvien Kauhajoen, Isojoen ja Karijoen kuntien alueella ja Pohjanmaan maakuntaan kuuluvan Kristiinankaupungin alueella. Asetus vastaa alueeltaan ja kiintiöltään aiempaa asetusta.

Edellä mainituilla alueilla yhtenäinen euroopanmajavan kanta on niin vahva, että se kestää metsästyksen. Muualla Suomessa euroopanmajavan kanta saa vahvistua.

1 Nykytila

Metsästyslain 10 §:n 2 momentin mukaan pyyntilupien ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavan metsästyksen vuotuista saalismäärää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Suomen riistakeskus myöntää pyyntiluvan sekä vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun metsästyksen seurannasta. Metsästykseseen on oltava pyyntilupa tai metsästyksessä on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä alueellista kiintiötä, jos metsästyksestä aiheutuu muun kuin 26 §:ssä mainitun riistaeläinlajin kannan vaarantuminen tai jos riistaeläinlajin metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää.

Suomen riistakeskukselle on annettu 1.3.2011 voimaan tulleilla metsästyslain muutoksilla toimivalta myöntää riistaeläinten pyynti- ja poikkeuslupia. Suomen riistakeskus on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jossa em. kaltaiset julkiset hallintotehtävät tehdään rikosoikeudellisella virkavastuulla. Suomen riistakeskusta ohjaa ja valvoo maa- ja metsätalousministeriö. Suomen riistakeskuksen harkintaa rajaa myös tämä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella määräämä suurin sallittu saalismäärä ja aluetta koskeva rajoitus. Suomen riistakeskus ei voi poiketa näistä määristä tai myöntää pyyntilupia asetuksessa mainitun alueen ulkopuolelle.

Euroopanmajava kuuluu luontodirektiivin liitteen V lajeihin. Luontodirektiivin 14 artiklassa säädetään liitteessä V olevista lajeista, jotka eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen. Liitteen V riistaeläinlajeja ovat Suomessa susi poronhoitoalu-

eella sekä euroopanmajava, halli, kirjohylje, itämeren norppa, hilleri, näätä ja metsäjänis. Direktiivin 14 artikla edellyttää kuitenkin, että liitteen V lajien suojelutason tilaa on aktiivisesti seurattava. Luontodirektiivin 2006–2012 raportoinnissa euroopanmajavan suojelutaso arvioitiin epäsuotuisaksi, koska vaikka kanta sinänsä on hienoisesti vahvistunut, on kannan esiintymisalue rajoittunut varsin pienelle alueelle, ja toisaalta vieraslaji kanadanmajava näyttäisi samaan aikaan olevan levittäytymässä länteen. Jos seuranta osoittaa sen tarpeelliseksi, on jäsenvaltion toteutettava tarpeellisia toimenpiteitä suojelutason turvaamiseksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla muun muassa lupajärjestelmä, rauhoitusaika sekä paikallinen tai väliaikainen rauhoittaminen. Näistä euroopanmajava ja itämeren norppa on säädetty metsästysasetuksen 1 §:ssä pyyntiluvanvaraisiksi ja niille on säädetty rauhoitusaika metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentissa.

Luontodirektiivi sallii poikkeamisen tiukasta suojelujärjestelmästä. Direktiivin 16 artiklassa säädetään tarkemmin niistä yksityiskohdista, joita suojelusta poikkeamisessa on sovellettava. Suojelusta poikkeaminen on mahdollista, mikäli toimenpiteelle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua eikä poikkeaminen heikennä lajin suojelutasoa. Tämän lisäksi poikkeamisen on täytettävä yksi erityisistä poikkeamisperusteista: esim. erityisen merkittävien vahinkojen estäminen tai ns. kannanhoidolliset perusteet. Luontodirektiivissä ei ole erityisiä vuodenaikaan sidottuja rajoitteita poikkeamiselle, joten poikkeaminen näiden edellä mainittujen lajien suojelusta on siten mahdollista myös läpi vuoden. Luontodirektiivi kuitenkin edellyttää kansallisen viranomaisen tapauskohtaista harkintaa. Euroopanmajavan rauhoituksesta voidaan poiketa metsästyslain 41 §:n mukaisella poikkeusluvalla, jonka myöntämisen edellytyksistä säädetään metsästyslain 41 a §:ssä.

2 Luonnonvarakeskuksen (Luke) arvio euroopanmajavan kannan tilasta (ent. RKTL:n lausunto 27.2.2014 Dnro 97/401/2014) liitteenä

Euroopanmajavien valtakunnallinen kanta-arvio tehdään pääosin kolmen vuoden välein, joten maa- ja metsätalousministeriöllä on käytettävissään Luken (aikaisemmin RKTL) kahden vuoden takainen arvio.

Laskennoissa pyritään kartoittamaan alueella olevat majavien pesät. Kesällä 2013 kyselylomake lähetettiin Suomen riistakeskuksen toimialueiden metsästyseuroille ja hirviseuroille, joiden vastaukset muodostavat valtaosan aineistosta. Riistakeskuksen aluetoimistot keräsivät tulokset omilta alueiltaan ja lähettivät ne Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle.

Satakunnasta (Satakunnan riistakeskuksen toimialue, joka käsittää myös Pirkanmaan itäosat) ilmoitettiin syksyllä 2013 kaikkiaan 741 majavanpesää. Laskijoista 75 % ilmoitti, että alueella on majavia. Lisäksi Kristiinankaupungista Rannikko-Pohjanmaalta ilmoitettiin 40 majavanpesää ja Pohjanmaan eteläosista (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki) ilmoitettiin 31 majavanpesää, jotka ovat todennäköisesti euroopanmajavan pesiä. Yhteensä euroopanmajavan pesiä oli siten tiedossa 812.

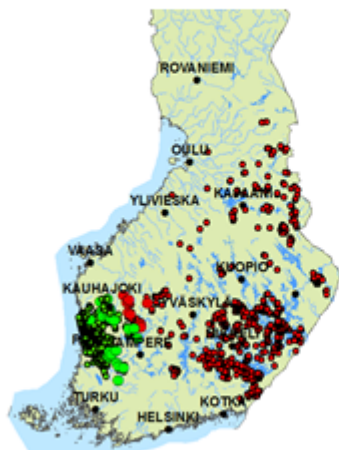
Pesien lukumäärästä on johdettu majavakannan koko Satakunnassa syksyllä 2013, joka oli 2 100–2 800 majavaa ja koko kanta Pohjanmaa sekä Rannikko-Pohjanmaa mukaan lukien oli 2 200–2 900. (Pesien lukumäärä on aiemmin kerrottu luvulla 2,8, mutta kirjallisuudesta saatujen tietojen mukaan kertoimen pitäisi ehkä olla 3,8; Rosell ja Parker 1995, Parker ym. 2012). Edellisessä laskennassa vuonna 2010 Satakunnassa havaittiin 681 euroopanmajavan pesää, joten majavia oli 1 900–2 600. Majavakanta näyttäisi siis hieman kasvaneen, mutta toisaalta vuonna 2013 lomakkeita palautui hieman enemmän (122 kpl) kuin 2010 (100 kpl).

Vuonna 2013 lasketuista alueista 62 % oli laskettu myös vuonna 2010. Näiltä alueilta löydettiin 596 pesää vuonna 2013 ja 573 pesää vuonna 2010, eli muutos on hyvin pieni. Vastaajista 56 % ilmoitti kannan kasvaneen, 32 % kannan olevan ennallaan ja 12 % kertoi kannan pienentyneen vuoden 2010 jälkeen. Todellisuudessa, kun verrattiin vastaajien ilmoittamia pesämääriä 2010 ja 2013, luvut olivat: 32 % kasvanut, 31 % ennallaan ja 37 % pienentynyt. Euroopanmajavan kannassa ei ilmeisesti ole tapahtunut suurta muutosta vuoden 2010 jälkeen.

Euroopanmajavan levinneisyyden ydinalue Satakunnassa käsittää Kokemäenjoen varren Porista Kokemäelle ja toisaalta Porista pohjoiseen Merikarvian-Siikaisten alueelle. Myös Kankaanpään-Karvian alueella on melko paljon majavia, kun taas Satakunnan itäosissa (Parkano, Ikaalinen, Sastamala) niitä on vain vähän.

Satakunnan itäisin pesähavainto vuonna 2013 oli Hämeenkyrön Viljakkalasta, eteläisin Köyliöstä ja pohjoisin Kihniöstä. RKTL on kerännyt yhdessä Suomen riistakeskuksen kanssa majavien kalloja lajinmäärittystä varten. Satakunnan lisäksi euroopanmajavan kalloja on saatu Pohjanmaalta (Kauhajoki, Kauhajärvi), Rannikko-Pohjanmaalta (Skaftung) ja Lapista (Kolari, Ylitornio). Kanadanmajavien kalloja on saatu Alavudelta, Ähtäristä, Peräseinäjoelta, Kurusta ja Kihniöstä, joten yllä mainitut Kihniön pesät ovat todennäköisesti kanadanmajavan pesiä. Kanadanmajava näyttää leviävän länteen kohti euroopanmajavan levinneisyysaluetta. Toisaalta Länsi-Lappiin on ilmeisesti vaeltanut euroopanmajavia Ruotsin puolelta. Tiettävästi Luosujoella, Kesänkijoella ja Äkäsjoen Äkäslompolon yläpuolisilla vesillä on jo lisääntyvä kanta. Euroopanmajavia on mahdollisesti myös Peltojärveen laskevissa vesistöissä, Turtolassa ja Juoksengissa.

Syksyllä 2013 metsästysseuroista, joiden alueella oli majavia, 81 % ilmoitti, että majavat aiheuttavat vahinkoa alueella. Edellisessä laskennassa vahinkoja ilmoitti 91 % seuroista. Tuhoalue oli vuonna 2013 yhteensä 712 ha, veden vallassa oli keskimäärin 910 ha. Vastaavat luvut vuonna 2010 olivat 674 ha ja 591 ha. Tuhoalueessa ei siten ole tapahtunut olennaista muutosta. Euroopanmajavia on metsästetty vuoden 2010 jälkeen 72 % alueista, joilla oli majavia. Vastaava luku vuoden 2010 majavatiedustelussa oli 81 %. Saalis oli metsästysvuosina 2010/11, 2011/12 ja 2012/13 yhteensä 514 majavaa. Vastaava luku edeltävältä kolmevuotiskaudelta oli 483. Metsästyspaineessa ei siten ole tapahtunut olennaista muutosta.

Kuva: K. Kauhala, Luke

Laskentojen tulokset
(2013)+ kallot (2014)
Mukana vain ne pesät,
joiden koordinaatit
tiedossa.
Vihreä: euroopanmajava
Punainen: kanadanmajava
Kallot isommilla pallukoilla

Kuva 2. Metsästäjien saalisnäytteiden ja laskentojen perusteella euroopanmajavan ja kanadanmajavan levinneisyyden raja kulkee tällä hetkellä aika tarkasti kolmostien (E12) mukaisesti.

3 Suurimmat sallitut saalismäärät ja muut rajoitukset metsästysvuodelle 2016–2017

Asetuksella rajoitettaisiin pyyntilupien nojalla tapahtuva euroopanmajavan metsästys 275 yksilöön. Metsästys sallittaisiin vain Satakunnan maakunnan alueella, Pirkanmaan maakuntaan kuuluvien Kihniön, Parkanon, Ikaalisten, Hämeenkyrön ja Sastamalan kuntien alueilla, Etelä-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvien Kauhajoen, Isojoen ja Karijoen kuntien alueilla sekä Pohjanmaan maakuntaan kuuluvan Kristiinankaupungin alueilla. Alueen rajausta on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, koska euroopanmajavan elinvoimainen yhtenäinen kanta ulottuu näiden kuntien alueille, joilta on myös ilmoitettu majavien tekemiä vahinkoja ja joissa on myös pesiä kartoitettu.

Pyyntilupien lisäksi on Suomen riistakeskuksen mahdollista myöntää myös metsästyslain 41§:n mukaisia poikkeuslupia. Asetuksella ei rajoiteta tätä toimivaltaa.

Euroopanmajavan päälevinneisyysalue on Satakunta. Kanta on levittäytynyt koko maakunnan alueelle. Euroopanmajavaa tavataan myös Pohjois-Hämeessä ja Pohjanmaalla. Euroopanmajavakannan suuruudeksi arvioidaan 2 200–2 900 yksilöä.

4 Esityksen vaikutukset

Kolmen vuoden välein tehtävä euroopanmajavien kanta-arvio osoittaa, että kanta on hienoisesti aiemmin arvioitua vahvempi ja levittäytynyt uusille alueille. Toteutunut verotus on siis mahdollistanut majavakannan kasvun. Asetuksen 275 euroopanmajavan suurin sallittu saalismäärä ei täysimääräisesti toteutuessaan vaikuta heikentävästi majavakantaan, eikä estä kannan vahvistumista ja levittäytymistä uusille alueille.

Metsästyslain 10 § lupien mahdollistaminen esityksen mukaisilla alueilla ei käytännössä lisää euroopanmajavan verotusta nykyisestä, mutta joustavoittaisi toimintaa ja vähentäisi hallinnollista byrokratiaa. Euroopanmajavan pyynti on haasteellista ja käytännössä kevään sääolosuhteista riippuvaista. Lupien käyttöasteet jäävät usein 70 – 80 %.

Euroopanmajava -saalis

lähde: WebLh

	Satakunta, ml 10 §		Pohjanmaa, ml 41 §		Ra-Po, ml 41 §	
	Lupia	Saalis	Lupia	Saalis	Lupia	Saalis
2010-11	250	195	21	15	4	2
2011-12	250	160	14	7	0	0
2012-13	246	158	23	10	0	0
2013-14	250	205	19	8	10	4
2014-15	249		35		0	
KA	249	180	22	10	3	2

Euroopanmajavien aiheuttamia merkittäviä vahinkoja on raportoitu ainakin Satakunnasta, Kauhajoelta sekä Lapväärtistä. Euroopanmajavakannan kolmen vuoden välein tehtävässä kanta-arviossa on seurattu myös majavien aiheuttamia vahinkoja. Tuhoalue oli vuonna 2013 yhteensä 712 ha, veden vallassa oli keskimäärin 910 ha. Vastaavat luvut vuonna 2010 olivat 674 ha ja 591 ha. Majavat olivat aiheuttaneet tuhoja 70 alueella (91 % alueista, joilla oli majavia) vuonna 2010. Vuonna 2007 tuhoja oli vain 74 %:lla alueista ja koko tuhoalue oli 452 ha ja veden vaivaama alue 270 ha. Näiden lukujen valossa majavien aiheuttamat tuhot näyttäisivät jonkin verran lisääntyneen.

Asetuksen mukaisesti sallittavalla metsästyksellä voidaan paikallisesti metsästystä kohdentamalla rajoittaa tuhojen muodostumista. Esityksellä ei siis ole vaikutusta nykytilaan.

5 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Esitysluonnoksesta pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta: ympäristöministeriö, Suomen riistakeskus, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen ympäristökeskus (SYKE), Suomen Luonnonsuojeluliitto (SLL), Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), WWF Suomi, Suomen Metsästäjäliitto ry, Natur och Miljö r.f., Luonto-Liitto, Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL), Kalatalouden Keskusliitto, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ja Perämeren kalastusalue.

Lausuntoja annettiin yhteensä 11. **Suomen riistakeskus** pitää asetustalonnoksia tarkoituksenmukaisina ja niihin liittyviä muistioita huolellisesti valmisteltuina eikä ole huomauttamista. **Ympäristöministeriö** pitää asetustalonnoksen sisältämää metsästyskiintiötä perusteltuna. **Suomen ympäristökeskus** esittää, että metsästys tulisi nykytilanteessa suunnata vain erityisiä vahinkoja aiheuttaviin yksilöihin. Syke katsoo, että esitetty pyyntikiintiön koko on perusteltu. Pitää tärkeänä, että euroopanmajavaa koskevilla toimenpiteillä tulisi enenevässä määrin tukea sekä lajin runsastumista että levittäytymistä uusille alueille.

MTK on huolestunut euroopanmajavan aiheuttamien tuhoalueiden kasvusuunnasta. Tämä tulisi huomioida lisäämällä nykyisestä saaliiksi saatavien yksilöiden enimmäismäärää. MTK pitää erittäin tärkeänä, että metsästyslain 41 §:n mukainen poikkeuslupien myöntömahdollisuus säilyy myös jatkossa kaikkia euroopanmajavan esiintymisalueita koskien. **Suomen Metsästäjäliitto** esittää, että kiintiön tulisi olla 300 yksilöä, koska euroopanmajavakanta lisääntyy ja levittäytyy toivotulla tavalla metsästyksessä huolimatta. Alkuperäisen majavamme levittäytymisen on toivottavaa, mutta samalla tulee huolehtia joustavasta mahdollisuudesta puuttua vahinkoihin yhä laajenevalla alueella.

Suomen Luonnonsuojeluliitto lausuu, että saalismääriinkin nähden liian suuri pyyntikiintiö ja metsästysalueen laajentaminen Satakunnasta ympäristöön hidastaa turhaan euroopanmajavan levittäytymistä. Tämä on haitallista koska kilpailu kanadanmajavan kanssa vaikeutuu. Euroopanmajavan metsästystä tulisi vähentää ja erityisesti levinneisyysalueiden reuna-alueilla antaa lajin kannan vahvistua rauhassa. Toki erityisiä ongelmia aiheuttavat yksilöt voidaan poistaa. Lapin euroopanmajavakannan suojelua pitäisi ehdottomasti tehostaa ja leviämistä edistää. Tämä vaatisi kanadanmajavan vapaan metsästyksen lopettamista alueilla, joilla on riski sekoittaa lajit keskenään. Euroopanmajavan leviämistä Lapissa tulisi tukea myös siirtoistutuksin. Majavat ovat avainlajeja, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta ja myös useiden riistalajien ja kalastettavien kalalajien kantojen. Siksi majavia, erityisesti kotimaista lajia, tulisi suosia aina kun se suinkin on mahdollista.

Natur och Miljö lausuu, että majavanmetsästyksen keskeinen peruste on tavoite estää vahinkoja. Natur och Miljö katsoo, että perustelut ovat muistiossa hyvin puutteelliset. Vahingoilla tarkoitetaan ilmeisesti sitä, että alue jää veden alle majavapadon vuoksi. Natur och Miljö katsoo, että tämä on täysin luonnollinen osa suomalaista luontoa ja että elinkeinonharjoittajien pitäisi tietyllä tavalla sietää tätä ilmiötä. Majavalammikot lisäävät luonnon monimuotoisuutta esimerkiksi metsäisissä luontotyypeissä.

WWF lausuu, että euroopanmajavan kannanhoidon tavoitteena on oltava kannan vahvistuminen ja levittäytymisen uusille alueille, ja toisaalta sen kanssa kilpailevan, meillä vieraslajina esiintyvän kanadanmajavan

vähentäminen. WWF pitää 275 pyyntiluvan (= yli 10 % 2 200–2 900 yksilön kannasta) kiintiötä tavoitteisiin nähden liian suurena määränä.

Metsähallituksella ei ollut lausuttavaa. **KKL, SAKL** ja **Perämeren kalastusalue** eivät lausuneet euroopanmajavasta.

Lisäksi **Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry** on antanut lausuntonsa, jossa esittää, että ensisijaisesti tulisi pyrkiä turvaamaan euroopanmajavan säilyminen ja kannan levittäytyminen uusille alueille. Tulisikin keskittyä poistamaan kanadanmajavaa, jotta euroopanmajavakanta pääsisi vahvistumaan ja levittäytymään pysyvästi myös muualle Suomeen. Lisäksi **Pekka Nyman** on antanut lausunnon, jossa esitetään mm. että majavia ei tule tappaa ennen kuin suotuisa suojelun taso koko maassa on saavutettu.

6 Voimaantulo

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 5.8.2016.

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@mmm.fi
jussi.laanikari@mmm.fi

Viite: Maa- ja metsätalousministeriön ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen välinen kokous 25.11.2013 kanta-arvioiden tuottamisesta vuonna 2014

LAUSUNTO EUROOPANMAJAVAN KANNAN TILASTA

Maa- ja metsätalousministeriön ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen vuodelle 2014 laaditun tulossopimuksen perusteella tutkimuslaitos tuottaa riista- ja kalakantojen kestäväen ja monipuolisen hyödyntämisen säätelyn edellyttämät riista- ja kalakantojen arviot ja ennusteet kantojen tilasta, alueellisen ja ajallisen säätelyn edellyttämät saalistilastot sekä huolehtii kannanarvioinnin kehittämisen edellyttämästä tutkimuksesta erityisesti suurpetojen osalta.

Lausuntonaan euroopanmajavan kannan tilasta Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (RKTL) esittää seuraavan.

Majavien runsautta seurataan valtakunnallisesti pääosin kolmen vuoden välein tehtävin laskennoin. Laskennoissa pyritään syksyllä kartoittamaan alueella olevat asutut majavien pesät. Kesällä 2013 kyselylomake lähetettiin Suomen riistakeskuksen toimialueiden metsästysseuroille ja hirviseurueille, joiden vastaukset muodostavat valtaosan aineistosta. Riistakeskukset keräsivät tulokset omilta alueiltaan ja lähettivät ne Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle.

Satakunnasta (Satakunnan riistakeskuksen toimialue, joka käsittää myös Pirkanmaan itäosat) ilmoitettiin syksyllä 2013 kaikkiaan 741 majavanpesää. Laskijoista 75 % ilmoitti, että alueella on majavia. Lisäksi Kristiinankaupungista Rannikko-Pohjanmaalta ilmoitettiin 40 majavanpesää ja Pohjanmaan eteläosista (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki) ilmoitettiin 31 majavanpesää, jotka ovat todennäköisesti euroopanmajavan pesiä. Yhteensä euroopanmajavan pesiä oli siten tiedossa 812.

Pesien lukumäärästä johdettu majavakannan koko Satakunnassa syksyllä 2013 oli 2 100–2 800 majavaa, koko kanta Pohjanmaa ja Rannikko-Pohjanmaa mukaan lukien oli 2 200–2 900. (Pesien lukumäärä on aiemmin kerrottu luvulla 2,8, mutta kirjallisuudesta saatujen tietojen mukaan kertoimen pitäisi ehkä olla 3,8; Rosell ja Parker 1995, Parker ym. 2012). Edellisessä laskennassa vuonna 2010 Satakunnassa havaittiin 681 euroopanmajavan pesää, joten majavia oli 1 900–2 600. Majavakanta näyttäisi siis hieman kasvaneen, mutta toisaalta vuonna 2013 lomakkeita palautui hieman enemmän (122 kpl) kuin 2010 (100 kpl).

Vuonna 2013 lasketuista alueista 62 % oli laskettu myös 2010. Näiltä alueilta löydettiin 596 pesää vuonna 2013 ja 573 pesää vuonna 2010, eli muutos on hyvin pieni. Vastaajista 56 % ilmoitti kannan kasvaneen, 32 % kannan olevan ennallaan ja 12 % kertoi kannan pienentyneen vuoden 2010 jälkeen. Todellisuudessa, kun verrattiin vastaajien ilmoittamia pesämääriä 2010 ja 2013, luvut olivat: 32 % kasvanut, 31 % ennallaan ja 37 % pienentynyt. Euroopanmajavan kannassa ei ilmeisesti ole tapahtunut suurta muutosta vuoden 2010 jälkeen.

Euroopanmajavan levinneisyyden ydinalue Satakunnassa käsittää Kokemäenjoen varren Porista Kokemäelle ja toisaalta Porista pohjoiseen Merikarvian–Siikaisten alueelle. Myös Kankaanpään–Karvian alueella on melko paljon majavia, kun taas Satakunnan itäosissa (Parkano, Ikaalinen, Sastamala) niitä on vain vähän.

Satakunnan itäisin pesähavainto vuonna 2013 oli Hämeenkyrön Viljakkalasta, eteläisin Köyliöstä ja pohjoisin Kihniöstä. RKTL on kerännyt yhdessä Suomen riistakeskuksen kanssa majavien kalloja lajinmäärittystä varten. Satakunnan lisäksi euroopanmajavan kalloja on saatu Pohjanmaalta (Kauhajoki, Kauhajärvi), Rannikko-Pohjanmaalta (Skaftung) ja Lapista (Kolari, Ylitornio). Kanadanmajavien kalloja on saatu Alavudelta, Ähtäristä, Peräseinäjoelta, Kurusta ja Kihniöltä, joten yllä mainitut Kihniön pesät ovat todennäköisesti kanadanmajavan pesiä. Kanadanmajava näyttää leviävän länteen kohti euroopanmajavan levinneisyysaluetta. Toisaalta Länsi-Lappiin on ilmeisesti vaeltanut euroopanmajavia Ruotsin puolelta. Tiettävästi Luosujoella, Kesänkijoella ja Äkäsojoella Äkäslompolon yläpuolisilla vesillä on jo lisääntyvä kanta. Euroopanmajavia on mahdollisesti myös Pellonjärveen laskevissa vesistöissä, Turtolassa ja Juoksengissa.

Syksyllä 2013 metsästysseuroista, joiden alueella oli majavia, 81 % ilmoitti, että majavat aiheuttavat vahinkoa alueella. Edellisessä laskennassa vahinkoja ilmoitti 91 % seuroista. Tuhoalue oli vuonna 2013 yhteensä 712 ha, veden vallassa oli keskimäärin 910 ha. Vastaavat luvut vuonna 2010 olivat 674 ha ja 591 ha. Tuhoalueessa ei siten ole tapahtunut olennaista muutosta.

Euroopanmajavia on metsästetty vuoden 2010 jälkeen 72 %:lla alueista, joilla oli majavia. Vastaava luku vuoden 2010 majavatiedustelussa oli 81 %. Saalis oli metsästysvuosina 2010/11, 2011/12 ja 2012/13 yhteensä 514 majavaa. Vastaava luku edeltävältä kolmevuotiskaudelta oli 483. Metsästyspaineessa ei siten ole tapahtunut olennaista muutosta.

Ylijohtaja

Eero Helle

Tutkimusjohtaja

Vesa Ruusila

Lausunnon vastuuvalmistelijä/lisätietoja: erikoistutkija Kaarina Kauhala, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos